

اختلال یادگیری

هر اختلالی که در آن موفقیت تحصیلی فرد با توجه به سن و آموزش و هوش، براساس آزمون‌های معیار خواندن و نوشتن و محاسبه از آنچه انتظار می‌رود بسیار کمتر باشد، اختلال یادگیری توصیف می‌شود.

اصطلاح اختلال یادگیری از نیاز به تشخیص و خدمت به دانش‌آموزانی برخاسته است که به‌طور مداوم در کارهای درسی خود با شکست مواجه می‌شوند و در عین حال در چهارچوب سنی کودکان استثنایی نمی‌گنجند. ظاهری طبیعی دارند، رشد جسمی و قد و وزن‌شان حاکی از بهنجار بودن آنان است.

هوش آن‌ها کما بیش عادی است، به خوبی صحبت می‌کنند، مانند سایر کودکان بازی و مثل همسالان خود با سایرین ارتباط برقرار می‌کنند. درخانه نیز یاری‌های لازم را دارند و کارهایی را که والدین به آنان واگذار می‌کنند به خوبی انجام می‌دهند. لیکن توانایی لازم برای به جریان اندازی اطلاعات برای بیان کردن و به ویژه نوشتن را ندارند.

پس با توجه به مشخصات کلی این دانش‌آموزان، می‌توان آن‌ها را در گروه جدیدی به

نام دانش آموزان اختلال یادگیری قرار داد و گفت این دانش آموزان در یک یا چند فرایند روانی که به درک کردن با استفاده از زبان شفاهی یا کتبی مربوط می‌شود، اختلال دارند که این اختلال می‌تواند به شکل عدم توانایی کامل در گوش کردن، صحبت کردن، خواندن، نوشتن، هجی کردن یا انجام محاسبات ریاضی ظاهر شود.

این اصطلاح شرایطی چون معلولیت‌های ادراکی، آسیب دیدگی‌های مغزی، نقص جزئی در کار مغز، و خوانش‌پریشی را در بر می‌گیرد. این تعریف آن دسته از دانش آموزان را که به دلیل معلولیت‌های دیداری، شنیداری یا حرکتی، همچنین عقب ماندگی ذهنی یا محرومیت‌های محیطی، فرهنگی یا اقتصادی به مشکلات یادگیری دچار شده‌اند، شامل نمی‌شود.

ناتوانی‌های یادگیری با اصطلاح‌هایی چون خواندن جبرانی یا دیرآموزی مترادف نیست. این تعریف به‌طور ویژه از کودکان و نوجوانانی یاد می‌کند که به شدت دچار ناتوانی‌های یادگیری بخصوصی هستند. دانش آموزان مبتلا به این مشکل نیازمند آموزش ویژه‌ای هستند که بنا بر نظر آموز باید با تمرین‌های مخصوص، غیرمعمول و با کیفیتی غیرعادی سر و کار داشته باشند این امر جدا از شیوه‌های آموزشی و منظمی است که اکثر کودکان از آن استفاده می‌کنند. وظیفه کارشناسان در این زمینه این است که عهده‌دار جبران ناتوانی یادگیری به خصوص کودک به صورت آموزش انفرادی یا گروه‌های کوچک باشند.

- تشخیص اختلال یادگیری ممکن است دشوار باشد. اگر کودک شما علائم زیر را داشته باشد ممکن است اختلال یادگیری داشته باشد:
- در فهمیدن و پیروی کردن از دستورالعملها مشکل دارد.
 - در به یاد آوردن چیزی که به او گفته شده است، مشکل دارد.
 - ضعف هماهنگی در راه رفتن، ورزش کردن یا مهارت‌هایی از قبیل نگه داشتن یک مداد دارد.
 - وسایل مورد نیاز برای تکالیف را گم می‌کند یا جا می‌گذارد، مثل کتاب‌های مدرسه و ...
 - در فهمیدن مفهوم زمان مشکل دارد.
 - در مقابل انجام دادن تکالیف یا فعالیت‌هایی که نیاز به خواندن، نوشتن یا ریاضیات دارد مقاومت می‌کند یا دایما نمی‌تواند تکالیف را بدون کمک قابل توجه کامل کند (کلینیک روانشناسی آتیه درخشان ذهن).
 - اعتراض می‌کند، خصومت یا واکنش‌های هیجانی شدید در مدرسه یا زمانی که تکالیف تحصیلی از قبیل تکالیف خانگی یا خواندن نشان می‌دهد.

راهنمای آماری و تشخیصی اختلالات روانی (DCM-5) که توسط انجمن روانپزشکی آمریکا منتشر شده است، علایم زیر را برای اختلال یادگیری مطرح کرده است:

- روخوانی دشوار، کند و نادرست کلمات
 - اشکال در درک معنی آنچه که خوانده می‌شود.
 - مشکلات هجی کردن
 - اشکالات بیان نوشتاری
 - اشکال در یادگیری مفاهیم و معانی اعداد یا محاسبات
 - اشکال در استدلال ریاضی (شعبانی، حسن، مهارت‌های آموزشی و پرورشی (روشها و فنون تدریس) سازمان سمت، ۱۳۷۱).
- حتی وجود یکی از علایم بالا می‌تواند نشانگر اختلالات یادگیری باشد. از همین رو، اگر علامتی را مشاهده کردید، در اولین فرصت به متخصص رجوع کنید.